

Jaarstukken 2020

20-07-2021

Definitief vastgesteld dd. 8 juli 2021

vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad in zijn beoordeling van de financiële positie moet betrekken om een verantwoord oordeel te kunnen geven. Zij leveren daarmee ook een bijdrage aan hun kaderstellende en controlerende rol.

Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie

Kengetallen zijn getallen, die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de jaarstukken of de balans en die kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeente. Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat deze paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. De genoemde kengetallen en de plaats in de jaarstukken helpen de raadsleden bij het verkrijgen van verantwoord inzicht in – en het beoordelen van de financiële positie.

Hoe de kengetallen in relatie tot de financiële positie moeten worden beoordeeld is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces van de betrokken gemeente. Met het oog daarop wordt voorgeschreven dat het college van burgemeester en wethouders in de begroting en jaarstukken een beoordeling geeft van de kengetallen in hun onderlinge verhouding in relatie tot de financiële positie. Het gebruik van kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de Provincies of het Rijk. Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

Financiële kengetallen 2020	Niet voldoende	Matig	Voldoende
Netto schuldquote (exclusief verstrekte leningen)			
Netto schuldquote (inclusief verstrekte leningen)			
Solvabiliteitsratio			
Grondexploitatie			
Structurele exploitatieruimte			
Belastingcapaciteit meerpersoonshuishouden t.o.v. landelijk gemiddelde			
OZB belastingcapaciteit meerpersoonshuishouden t.o.v. artikel 12 norm			

Hieronder wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt.

Netto schuldquote en netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De volgende tabel geeft inzicht in de druk van rentelasten en aflossingen op de gemeentelijke exploitatie.

Netto schuldquote	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Netto schuldquote (excl. verstrekte leningen)	-23,8%	-4,8%	-17,4%
Netto schuldquote (incl. verstrekte leningen)	-23,8%	-4,8%	-17,4%

Mede omdat Ouder-Amstel geen vaste schulden heeft en ook geen leningen, zijn de exploitatiebaten en de financiële bezittingen ruim voldoende om alle financiële schulden en verplichtingen te voldoen. Dit komt tot uiting in het negatieve kengetal.

In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (< 100%) dit als voldoende kan worden bestempeld tussen 100% en 130% als matig en boven 130% als onvoldoende.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

De solvabiliteitsratio drukt immers het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteitsratio	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Solvabiliteitsratio	52,0%	60,2%	39,0%

Wanneer de helft of meer van het totaal vermogen uit eigen vermogen bestaat, dan is een gemeente voldoende solvabel. Is het kengetal voor solvabiliteit kleiner dan 30%, dan is er veel vreemd vermogen aanwezig en wordt dat als onvoldoende beoordeeld.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Als gemeenten of Provincies leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject, hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost, wanneer het project wordt uitgevoerd. Met de opbrengst van de woningen kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

Grondexploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Grondexploitatie	-3,0%	-8,0%	0,0%